Paks Város Önkormányzata Képviselő-testülete
2021. december 16-i ülésének
16. napirendi pontja

Tárgy: Belső ellenőrzési stratégiai terv 2022-2025.
Előadó: Szabó Péter polgármester
Véleményező: Jogi, Ügyrendi és Pénzügyi Bizottság
Az előterjesztést készítette: Takácsné Sáfrán Ildikó belső ellenőrzési vezető

Az előterjesztés megtárgyalása nyilvános/zárt ülésen történhet.

A döntés minősített/egyszerű többséget igényel.

Tisztelt Képviselő-testület!

A költségvétési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet 22. §. alapján a belső ellenőrzési vezető feladata a stratégiai és éves ellenőrzési tervek összeállítása, a költségvetési szerv vezetőjének – helyi önkormányzatok esetén képviselő-testület- jóváhagyása után a tervek végrehajtása. A stratégiai terv összhangban a szervezet hosszú távú céljaival, meghatározza a belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztéseket a következő négy évre és az alábbiakat tartalmazza:

- a hosszú távú célkitűzéseket, stratégiai célokat,
- a belső kontrollrendszer általános értékelését,
- a kockázati tényezőket és értékelésüket,
- a belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési és képzési tervet,
- a szükséges erőforrások felmérését elsősorban a létszám, képzettség, tárgyi feltételek tekintetében,
- az ellenőrzési prioritásokat és az ellenőrzési gyakoriságot.

Határozati javaslat:

Paks Város Önkormányzata Képviselő-testülete
..../2021. (... . ... .)határozata
A belső ellenőrzés 2022-2025. időszakra vonatkozó stratégiai tervének jóváhagyásáról

Paks Város Önkormányzata Képviselő-testülete a belső ellenőrzés 2022-2025. évre vonatkozó stratégiai tervét jóváhagyja.

Felelős: Szabó Péter Polgármester
Határidő: azonnal

Paks, 2021.november 29.

PAKS VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

Szabó Péter
polgármester

Az előterjesztés a törvényességi követelményeknek <u>megfelel</u>/nem felel meg.
Meg nem felelés indoka: -

Az előterjesztés törvényességi véleményezését végezte:
Paks, 2021. november 29.

dr. Sátor Vera
aljegyző

STRATÉGIAI ELLENŐRZÉSI TERV

2022-2025

PAKS

STRATÉGIAI ELLENŐRZÉSI TERV

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011 (XII.31.) Korm. rendelet 22. §-a írja elő a belső ellenőrzési vezető részére a stratégiai és éves ellenőrzési tervek összeállítását, majd a költségvetési szerv vezetőjének, illetve helyi önkormányzatok esetén a képviselő-testület jóváhagyását követően a tervek végrehajtását.

A stratégiai terv - összhangban a költségvetési szerv hosszú távú céljaival - meghatározza a belső ellenőrzésre vonatkozó stratégiai fejlesztéseket. A stratégiai terv nem tartalmaz konkrét ellenőrzési programokat, hanem a belső ellenőrzés átfogó céljait, a folyamatok kockázatait és a belső ellenőrzés fejlesztésének irányát határozza meg.
Az éves tervek alapját képező stratégiai terv alkalmas a rendelkezése álló információk rendszerzésére, illetve az ellenőrzési célkitűzések hatékonyabb meghatározására.

Paks Város Önkormányzatának 2022-2025 időszakra vonatkozó stratégiai ellenőrzési terve jogszabályi előírás alapján az alábbiakat tartalmazza:

- ✓ a hosszú távú célkitűzéseket, stratégiai célokat,
- ✓ a belső kontrollrendszer általános értékelését,
- ✓ a kockázati tényezőket és értékelésüket,
- ✓ a belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési és képzési tervet,
- ✓ a szükséges erőforrások felmérését elsősorban a létszám, képzettség, tárgyi feltételek tekintetében,
- ✓ a meghatározott ellenőrzési prioritásokat és az ellenőrzési gyakoriságot.

➢ Hosszú távú célkitűzései, stratégiai célok:

A belső ellenőrzés olyan független, objektív bizonyosságot adó eszköz és tanácsadói tevékenység, mely értéket ad a szervezet működéséhez és javítja annak minőségét. A belső ellenőrzés értékeli és javítja a kontrollok, szervezeti folyamatok hatékonyságát, ezáltal segíti a szervezeti célok megvalósítását. A települési önkormányzatok alapvető célja, hogy biztosítsa a település működőképességét, a kötelező és önként vállalt feladatok ellátásához szükséges források megteremtésével.
Paks Város Önkormányzatának 2020-2026 időszakra vonatkozó alapvető céljait többek között Paks Város Önkormányzat Képviselő-testületének 35/2020. (III.12.) határozatával elfogadott Gazdasági Programjában rögzítették.
A gazdasági programban kitűzött célokat az önkormányzatok csak megfelelő szervezeti keretek között és kellő szabályozottsággal tudják biztosítani, melyek megvalósításához, elengedhetetlenül szükséges különböző uniós és állami pályázati támogatások elnyerése.

A szervezeti célokkal összhangban a következő négy évben a belső ellenőri vizsgálatoknál is a gazdasági programban megfogalmazott céloknak kell lenni a hangsúlyos elemeknek, vizsgálandó témáknak. A lefolytatott vizsgálatoknak a folyamatosan változó jogszabályi háttérnek való megfelelésre, továbbá a tanácsadó tevékenység bővítésére, gyakorlására is kell irányulnia. Fontos, hogy a belső ellenőrzési tevékenység közös ellátása hatékonyabb, szakszerűbb, az önkormányzati tevékenységet és a vezetést jól segítő szolgáltatás maradjon.

A belső ellenőrzés **általános stratégiai célja**, hogy hozzájáruljon a szervezet által kitűzött célok megvalósulásához, eléréséhez. Ehhez meg kell határozni a belső ellenőrzési fókuszt, melyekre a belső ellenőrzés a feladatai ellátása során koncentrálni fog. Az tervezés időszakát felölelő ellenőrzési fókuszok az alábbi területekre terjednek ki:

→ belső kontrollrendszer működtetése,
→ külső és belső jogszabályoknak és előírásoknak való megfelelés vizsgálata,
→ költség hatékony, szakszerű és átlátható feladat-ellátás és gazdálkodás,
→ költségvetés megalapozott tervezése, gazdaságos végrehajtása.

Az azonosított fókuszok alapján a **belső ellenőrzés fő stratégiai céljai az alábbiak:**

- jogszabályokban meghatározott feladatok ellátása a közzétett módszertani, szakmai útmutatók és a mindenkor hatályos belső ellenőrzési kézikönyv rendelkezéseinek megfelelően,
- a kialakított és munkafolyamatba épített ellenőrzési rendszerek, illetve a belső kontrollrendszerek felülvizsgálata, értékelése,
- a kockázati tényezők és hiányosságok kiküszöbölése, csökkentése és megszűntetése,
- külső ellenőrzések /MÁK, ÁSZ, NAV/ által történő megállapítások csökkentése, illetve bírságok megelőzése,
- a vizsgált folyamatokkal kapcsolatos megállapítások, következtetések és javaslatok megfogalmazása,
- az önkormányzatok és intézményeik gazdálkodásának javítása,
- nyilvántartani és nyomon követni az ellenőrzések során tett javaslatok hasznosulását, eredményességét, megvalósulását.

Törekedni kell a belső ellenőrzés, mint szolgáltatás magasabb szintű működésére, ezáltal egy hatékonyabb ellenőrzési és tanácsadási funkció megvalósulására. A **belső ellenőrzési munka** során megfogalmazott **stratégiai célok**:

- az önkormányzat és intézményei, egyéb szervezeteinek rendszeres ellenőrzése,
- az ellenőrzés folytonosságának fenntartása,
- a korábbi ellenőrzések által feltárt hiányosságok felszámolásának, megvalósulásának vizsgálata,
- az önkormányzati és intézményi belső kontrollrendszer kialakításának értékelése,
- tanácsadó funkció erősítése, fejlesztése,
- az informatikai rendszerek és technikai eszközök minél hatékonyabb kihasználása, alkalmazása.

A belső ellenőrzés fő stratégiai célja, feladata hogy a vizsgálatok során készített jelentések valós képet adjanak a szervezetek működéséről, gazdálkodásáról, feltárják a folyamatokban rejlő kockázatokat, bemutassák az elért eredményeket, javaslatokat fogalmazzanak meg a felmerült hiányosságok és problémák kezelésére, kiküszöbölésére, majd kövessék ezek megvalósulását a vizsgálati hatékonyság növelése érdekében.

➢ **A belső kontrollrendszer általános értékelése:**

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet 3. §-a értelmében a költségvetési szerv vezetője felelős a belső kontrollrendszer keretében megfelelő kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, valamint nyomon követési rendszer kialakításáért, működtetéséért és fejlesztéséért. Mindezeket az elemeket az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók megfelelő alkalmazásával kell megvalósítani.
A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon belső szabályozásokat, eljárásokat, elveket, melyek alapján a költségvetési szerv érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, vagyonnal és létszámmal való gazdaságos, szabályszerű, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.
A belső kontrollrendszer működtetésének célja, hogy a szervezetek:

- az egyes tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen hajtsák végre,
- teljesítsék elszámolási kötelezettségeiket,
- védjék meg az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és a nem rendeltetésszerű használattól.

A belső ellenőrzésnek a célok elérése érdekében elemezni és vizsgálnia kell a belső kontrollrendszer működését.

❖ <u>Kontrollkörnyezet</u>

A költségvetési szerv vezetője köteles olyan kontrollkörnyezetet kialakítani, melyben világos a szervezeti struktúra, egyértelműek a felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok, meghatározottak az etikai elvárások a szervezet minden szintjén, átlátható a humánerőforrás kezelés.
Kontrollkörnyezethez köthetően felmerülő kockázatok, mely témákat az ellenőrzés során szükséges vizsgálni:

→ Szervezeti szabályzatok hiánya, elavultsága, általános jellege,
→ Munkaköri leírások hiánya, sablonos elkészítése,
→ Helyettesítési rend kialakításának hiánya,
→ Vezetői hatáskör és felelősség meghatározásának hiánya,
→ Előzetes és utólagos kontrollok nem megfelelő működése,
→ Számviteli és gazdálkodási szabályzatok aktualizálásának hiánya
→ szabálytalanság kezelés eljárásrendjének, ellenőrzési nyomvonal, etikai szabályzat, GDPR szabályozásának elmaradása, gyakorlati alkalmazás hiánya.

Az elkövetkezendő időszakban az ellenőrzés egyik fő feladata a belső kontrollrendszer kialakításának és működésének vizsgálata, az elkészített szabályzatok és ellenőrzési nyomvonalak áttekintése, gyakorlati alkalmazásának ellenőrzése.

❖ Kockázatkezelési rendszer

A költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni.
Kockázatkezeléshez köthetően felmerülő kockázatok, melyek vizsgálata szükséges a szervezeteknél:

→ Kockázatkezelési szabályzat hiánya, általános jellege, gyakorlati alkalmazás hiánya,
→ Kockázatok feltárása, minősítése és kezelése,
→ feladatellátás hatékonyságát veszélyeztető tényezők feltárása,
→ Munkafolyamatba épített ellenőrzési rendszer kialakítása,
→ Feladatok írásba foglalásának hiánya,
→ Jogszabályok folyamatos változásának figyelemmel kísérése, alkalmazása.

Az ellenőrzés feladata a hibák feltárása, ezek megszűntetésére olyan javaslatok megfogalmazása, melyek lehetővé teszik a felmerült kockázatok csökkentését.

❖ Kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenységek biztosítják a kockázatok kezelését, hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez. A kontrolltevékenységek magukba foglalják a különböző megelőző és feltáró kontrollok egész sorát.
Kontrolltevékenység köthetően felmerülő kockázatok, melyek vizsgálata szükséges a szervezeteknél:

→ Kontrollfolyamatok szabályozása, gyakorlati alkalmazása,
→ Kötelezettségvállaláshoz és a jóváhagyáshoz kapcsolható megelőző (preventív) kontrollok gyakorlati működése.
→ Vezetői ellenőrzés rendszerének és gyakoriságának szabályozása,

A feltáró (detektív) ellenőrzések egy részét teszik ki a belső ellenőrzés, valamint a külső ellenőrző szervek revíziói, melyek a már bekövetkezett hibákat tárják fel és rámutatnak a hiba, hiányosság előfordulására, ennek következményeire.
A belső ellenőrzés igyekszik a feltárt hiányosságokat a helyszínen kijavítani, kijavíttatni a gyors helyreállítás, a hatékonyabb és gördülékeny működés érdekében.

❖ Információs és kommunikációs rendszer

A költségvetési szerv vezetője köteles olyan rendszereket működtetni, melyek biztosítják, hogy a megfelelő információk a megfelelő időben eljussanak a megfelelő személyekhez.
A polgármesteri hivatal mérete a kontrolltevékenységeknél lehet előny és hátrány is. Ezért szükséges szabályozni és vizsgálni a szervezeteken belüli információ áramlást, melynek leggyakoribb és leghatásosabb módja a szóbeli utasítás, a megfelelő informatikai rendszerek használatát, valamint a beszámoltatást.

A kialakított információs és kommunikációs rendszer fő célja, hogy a dolgozók maradéktalanul és haladéktalanul hozzájussanak munkájuk elvégzéséhez nélkülözhetetlen információkhoz.
Az információs és kommunikációs rendszerhez kapcsolódóan további kockázati tényezők, melyet az ellenőrzésnek vizsgálni szükséges:

→ Szervezetnél kialakított számítástechnikai rendszerek, ezek alkalmazása, kapcsolódó jogosultságok,
→ Zárt iktatási rendszer működtetése.

Ezen a téren az ellenőrzés feladata, hogy felhívja a figyelmet a rendelkezésre álló lehetőségek maximális kihasználására, mellyel elősegíthető a folyamatos információáramlás a különböző szintek között.

❖ Nyomon követési rendszer (Monitoring)

A költségvetési szerv vezetője köteles olyan monitoring rendszert kialakítani és működtetni, mely az operatív tevékenységektől függetlenül működő belső ellenőrzés mellett biztosítja a célok megvalósításának folyamatos és eseti nyomon követését.
Pakson a belső ellenőrzési feladatokat a Paksi Polgármesteri Hivatal független belső ellenőrei látják el. Az ellenőrök a vizsgálatok alkalmával a felmerült problémák kijavítására, a hiányosságok pótlására, megszűntetésére javaslatokat fogalmaznak meg a vizsgálattal érintettek részére, melyek megvalósulását folyamatosan nyomon követik.
Ennek egyik módja az utóellenőrzés, mely általában kivételes esetekben és súlyos hiányosságok esetén, esetleg külön kérésre valósul meg. A kialakult gyakorlat szerint azonban gyakoribb megoldás, hogy ugyanazon témakört érintő, következő ellenőrzés alkalmával követi nyomon a belső ellenőrzés az előző jelentésben megfogalmazott javaslatok megvalósulását, hasznosulását.
Ezen felül a belső ellenőrzésnek a monitoring rendszeren belül az alábbi kockázatokat is vizsgálni szükséges:

→ Kialakított vezetői ellenőrzések és azok gyakorisága, szabályozása,
→ Vizsgálatok során feltárt hiányosságok és azokra tett javaslatok hasznosítása, nyilvántartása.

Összefoglalóan elmondható, hogy a költségvetési szerveknek olyan belső kontrollrendszert kell kialakítani és működtetni, melyek biztosítják, hogy a szervezet valamennyi célja összhangban legyen a szabályszerűség és megbízható gazdálkodás elveivel. Ennek megvalósításához szükséges, hogy naprakész információk mellett, a rendelkezésre álló eszközökkel és forrásokkal hatékonyan gazdálkodjanak.

Tekintettel fent leírtakra a belső ellenőrzés egyik hangsúlyos feladata, hogy a szervezetek által készített ellenőrzési nyomvonal, az alkalmazott kockázatkezelés, valamint a kialakított szabálytalanságokkal kapcsolatos helyi eljárásrend figyelembevételével vizsgálja és értékelje a különböző vizsgálatok során a belső kontrollrendszert is.

➢ **Kockázati tényezők, kockázati tényezők értékelése:**

A legfőbb veszélyt a szervezetek működésében az alábbiakból eredő kockázatok jelentik:

→ forráshiányból, jogszabályi változásból,
→ szabályozottság hiányából,
→ nem megfelelő információáramlásból,
→ hiányos dokumentáltságból és humánerőforrásból.

A szervezeti egységek vezetőinek be kell azonosítani a kockázatokat, majd megfelelő intézkedéseket kell meghatározniuk ezek bekövetkezésének elkerülése, megelőzése érdekében. A belső ellenőrzés feladata, hogy vizsgálja és értékelje a vezetők által hozott kockázatkezelési kontrollokat, majd megfelelő javaslatokat fogalmazzon meg ezek nem megfelelő működésének kiküszöbölésére.

Az ellenőrzés által **azonosított kockázatoka**t és azok pozitív és negatív hatásait foglalja össze az alábbi táblázat:

Azonosított kockázatok	**Pozitív hatás**	**Negatív hatás**
Támogatás változása	Emelkedése a szervezet költségvetési bevételét növeli	Csökkenése a működési költségekre gyakorol hatást
Lakosság létszám-változása	Bevételt növelő / adók növekedése stb./	Bevételt csökkentő / működési költségek fedezethiánya stb./
Gyereklétszám változás	Növekedése intézmény működtetését biztosítja	Csökkenés átszervezést, illetve megszüntetést eredményezhet
Gyenge kontroll, szabálytalanság	Pozitív hatása nincs	Szabálytalanságok, pénzügyi visszaélések növekedése
Jogszabályi változás, törvényesség	Működést segítő	Többlet feladatot eredményező Adminisztráció növekedése
Munkahelyi morál, dokumentáltság	Magas Fegyelmezett szabályszerű munkavégzés	Alacsony Szabálytalanságok, gyenge vezetői ellenőrzés
Dolgozói létszámváltozás	Csökkenés költségtakarékosság	Csökkenés Többletmunka, átszervezés
Költségek túllépése	Működés fenntartása	Költségvetés túllépése, fedezet hiánya
Egyéb bevételek alakulása	Növekedés Fejlesztés,	Csökkenés Beruházások, fejlesztések leállása

Az önkormányzat, intézményei és egyéb szervezetei esetén az azonosított kockázati tényezők alapján, valamint jogszabályi előírásoknak megfelelve különösen **nagy hangsúlyt** kell fektetni az alábbiak vizsgálatára:

- állami támogatások igénylésének és elszámolásuk vizsgálata,
- finanszírozással nyújtott támogatások vizsgálata,
- kötött felhasználású állami támogatások ellenőrzése,
- céljelleggel átadott támogatások elszámoltatása,
- közbeszerzések és beszerzések vizsgálata,
- szociális, települési támogatások, kapcsolódó feladat-ellátások ellenőrzése,
- vagyongazdálkodás, a vagyon és eszköz hasznosításának, illetve kihasználtságának, valamint a pénz- és értékkezelések ellenőrzése,
- helyi szabályozások kialakításának vizsgálata,
- a létszámmal és személyi juttatásokkal történő gazdálkodás elemzése,
- kötelezettségvállalások megalapozottsága, illetve azok nyilvántartása,
- a működés szabályozottsága, a szabályzatok színvonalának áttekintése,
- a kötelező és önként vállalt feladatellátás és gazdálkodás vizsgálata,
- a jogszabályban és helyi rendeletben meghatározott egyéb ellenőrzési kötelezettségek teljesítése, átfogó és rendszerellenőrzések elvégzése.

Mindezen vizsgálatok során **kiemelt** figyelmet kell fordítani:

- azokra a szervezetekre, intézményekre, melyeknél szervezeti változás volt,
- az új feladat felvétele miatt kevés tapasztalattal rendelkező szervezetre,
- a legrégebben ellenőrzött szervezetre,
- azokra az egységekre, ahol az előző vizsgálat súlyos problémákat tárt fel.

Tekintettel a korábbi időszak ellenőrzéseire az ellenőrzés kiemelt figyelmet fordít az önkormányzati bevételek egyre nagyobb hányadát kitevő alábbi vizsgálatokra:

→ támogatások igénylése,
→ közbeszerzés, beszerzés,
→ beruházás és felújítás,
→ kötelezettségvállalás,
→ és költségvetés tervezése.

Az alábbi táblázat a felsorolt vizsgálatokhoz kapcsolódóan tartalmazza az azonosított kockázatokat:

Vizsgálat	Azonosított kockázat
Támogatások igénylése	→ Jogszabályok nem megfelelő értelmezése, → Helytelen adatszolgáltatás, → Forráshiány, likviditási problémák, → Tartalékképzés elmaradása.
Közbeszerzés, beszerzés	→ Jogszabály nem megfelelő alkalmazása, helytelen eljárás kiválasztása, → Képzettség, szakképzettség hiánya, → Közbeszerzési, beszerzési szabályzat hiánya, elavultsága, → Közbeszerzési terv hiánya, → nincs megfelelő közbeszerzési, beszerzési rendszer kialakítva → Nem megfelelő aktiválás.

Beruházás, felújítás	→ Beruházáshoz szükséges fedezethiány, → Kivezetés, elszámolás nem jogszabályi előírásnak megfelelően történik, → Folyamat nyomon követésének hiánya, határidők be nem tartása.
Kötelezettségvállalás	→ Nincsenek megfelelőn kialakítva a jogkörök → Nincs megfelelő analitikus nyilvántartás, → Szabályzatok elavultak és általánosak, → Költségvetés és analitika egyezősége
Költségvetés tervezés	→ Jogszabályi előírások nem megfelelő alkalmazása, → Esetleges kockázatok figyelembevételének elmaradása, → Forrásokat nem építik be, nem veszik figyelembe, → Adatok nem megfelelő alátámasztása, → Folyamatokat nem vezetik végig.

Pénzügyi szempontból talán legkockázatosabb és ezért az ellenőrzés szempontjából nagyon fontos vizsgálandó terület, a magasabb pénzösszegű beruházások, uniós pályázatok. Ezeket a pénzügyi tranzakciókat általában a támogató hatóságok a pénzügyi kiutalás előtt ellenőrzik.
Egyes esetekben az ellenőrzési javaslatok és az elkészített intézkedési tervek megvalósulásának vizsgálatára is szükség lehet, melyet utóellenőrzés keretében vizsgál a belső ellenőrzési csoport.

A belső ellenőrzési kézikönyvben rögzített kockázatelemezési eljárás alapján a **belső ellenőrzés a folyamatok kockázatelemzésénél az alábbi értékelési szempontokat veszi figyelembe:**

Kontroll környezet:
A vizsgálat tapasztalatok alapján az adott területen komoly kontroll problémák vannak.
Ebben az esetben 0-5-ig pontozunk, a súlyozási érték: 8.

Pénzügyi hatás:
A területnek közvetlen hatásai vannak a gazdasági tevékenységre, ami a bevételeket, költségeket, hiteleket illeti.
Pontozás:1-5-ig, súlyozási érték: 10.

Stratégiai hatás:
A területlen közvetlen hatásai vannak a gazdálkodó szervezet eredményességére (stratégiai terv és cél)
Pontozás: 1-5-ig, súlyozási érték: 6.

Funkcionális stabilitás:
A rendszer az előző ellenőrzés óta komoly változáson ment át (átszervezés, új rendszer bevezetése, stb.)
Pontozás: 0-5-ig, súlyozási érték: 6.

Az ellenőrzés gyakorisága:
A területet mikor ellenőrizte utoljára az ellenőrzési csoport, célszerű évente ellenőrizni, vagy egy éven belül ellenőriztük és nincs újabb előforduló követelmény.
Pontozás: 0-5-ig, súlyozási érték: 8.

Összetettség:
A folyamatnak sok határfelülete van egyéb folyamatokkal, több rendszert alkalmaz vagy a folyamat egyszerű.
Pontozás: 1-5-ig, súlyozási érték: 3.
Kulcskockázat:
A vizsgálat hatóköre az adott területen a kulcskockázatra terjed ki, a terület felelőse úgy gondolja, hogy kell ellenőrizni, vagy sem.
Pontozás: 0-1-ig, súlyozási érték: 200.
Kötelező ellenőrzések:
Az ellenőrzést törvényi előírás, felügyelő bizottság, felügyeleti szerv követeli meg, vagy az ellenőrzést a szervezet vezetője, egyéb kötelező jogszabály javasolja.
Pontozás: 0,5-1-ig, súlyozási érték: 500.

- **Belső ellenőrzési fejlesztési és képzési terv:**

A belső ellenőrzési tevékenységnek és az elkészített jelentéseknek, terveknek, beszámolóknak meg kell felelni a belső ellenőrzési kézikönyvben foglaltaknak, a közzétett módszertani útmutatóknak, a nemzetközi belső ellenőrzési standardoknak, valamint a szakmai szervek által kiadott útmutatók tartalmi követelményeinek is.
A belső ellenőrzésnek a meghatározott feladatokat olyan eljárásokkal és módszerekkel kell megvalósítania, melyek az érdekeltek számára biztosítékot adnak arra nézve, hogy az ellenőrzési tevékenységet megfelelően, hatékonyan és eredményesen végzik, a vizsgált szervezeteke számára pedig értéket ad.
A belső ellenőrzési tevékenységet végzőkre vonatkozó fejlesztések célja, hogy a belső ellenőrök képzettsége és szakmai gyakorlata kielégítse az ellenőrzési tevékenységgel szemben támasztott különösen magas szakmai követelményeket. Az ellenőrökkel szembeni elvárás a továbbképzéseken való részvétel, a folyamatos felkészülés, a már megszerzett tudás szinten tartása, illetve felkészültség a vizsgált tárgykört illetően.
Az ellenőrzési munka hatékonyabb végzése érdekében fontos, hogy az ellenőrök a kötelező szakmai képzések mellett részt vegyenek különböző - a munkájukat segítő - szakmai előadásokon is.
A belső ellenőrzési vezető kötelessége a belső ellenőrzési tevékenység összehangolása és a belső ellenőrök képzésének biztosítása. Ennek érdekében és jogszabályi kötelezettség mellett az ellenőrzési vezető minden évben éves egyéni képzési tervet és éves összesített képzési tervet készít, mely tartalmazza az adott tárgyidőszakra tervezett képzéseket, azok várható időtartamát és a képzésen résztvevő személyeket.

- **Szükséges erőforrások**

  - Létszám

Pakson és a Paksi Többcélú Kistérségi Társulás további 13 településén feladat-ellátási megállapodás alapján a Paksi Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Csoportja látja el a belső ellenőrzési feladatokat.

A csoport létszáma 3 fő, mely elengedhetetlenül szükséges a 14 önkormányzat és a fenntartásuk alatt működő szervezetek belső ellenőri feladatainak ellátásra, tekintettel az egyre növekvő ellenőrzési igényre és adminisztratív feladatok ellátására. A három belső ellenőr közül egy fő emellett ellátja a belső ellenőrzési vezető, jogszabályban rögzített szervezési, nyilvántartási, vezetési feladatait is.

❖ Belső ellenőrök képzettsége

A költségvetési szervnél belső ellenőrzési tevékenységet végzők továbbképzésére, szakmai képzésére vonatkozó főbb előírásokat a Bkr., valamint a költségvetési szervnél és köztulajdonban álló gazdasági társaságnál belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és kötelező szakmai továbbképzéséről, valamint a költségvetési szervek vezetőinek és gazdasági vezetőinek belső kontrollrendszer témájú kötelező továbbképzéséről szóló 22/2019. (XII. 23.) PM rendelet tartalmazza. A jogszabályban rögzítettek szerint mindhárom belső ellenőr rendelkezik a tevékenység végzéséhez szükséges iskolai végzettséggel, szakmai gyakorlattal és belső ellenőri regisztrációval is.

❖ Belső ellenőrzés tárgyi feltételei

A Belső Ellenőrzési Csoport működéséhez szükséges technikai és tárgyi feltételeket Paks Város Önkormányzata biztosítja a megkötött belső ellenőrzési feladat-ellátási megállapodás alapján. A belső ellenőrzési tevékenység végzéséhez elengedhetetlen a számítógép, a telefon, a fax, és a fénymásoló használata, mely technikai feltételek a csoport tagjai számára adottak és megfelelőek. A belső ellenőrzési csoport minden technikai eszközzel rendelkezik, mely munkájuk elvégzéséhez szükséges (laptop, nyomtató, telefon, internet kapcsolat, CD jogtár elérési lehetőség, stb.).
Ezen eszközök folyamatos karbantartása, meghibásodás esetén javítása, elavultságuk esetén pedig cseréje szükséges. A tervekben szereplő ellenőrzések végrehajtásához szükséges utazások lebonyolítása hivatali, illetve saját gépjármű használattal megoldott. Az ellenőrzés által használt hivatali gépjárművet szintén Paks Város Önkormányzata biztosítja.
Az információs igény az ellenőrzés hatékony végrehajtás érdekében megnőtt. A belső ellenőrzésre vonatkozó irányelveket, követelményeket az interneten teszi közzé többek között a Pénzügyminisztérium is. Az Állami Számvevőszék honlapján találhatjuk meg az egyes ellenőrzések megállapításait. Így fontos, hogy ezen információk elérhetőek legyenek az ellenőrök számára. Ez a csoport számára szintén megoldott és napi szinten elérhető. Belső információként fontosak az önkormányzat által elvégzett kockázatelemzések eredményei, melyek segíti az ellenőrzések súlypontjának meghatározását, ezáltal megkönnyítik és alátámasztják az ellenőrzések megtervezését.
Fontos továbbá az ellenőrzött szervezetekkel való kapcsolattartás, mely segíti az ellenőrzések tárgyának meghatározását. Az ellenőrök egy mindenki által elérhető e-mail címmel rendelkeznek, ezzel is könnyítve és gyorsítva a megfelelő információáramlást és elősegítve, erősítve a tanácsadói funkció erősítését.

❖ Ellenőrzések prioritása, gyakorisága

Az ellenőrzések alkalmával prioritást élveznek:
→ a jogszabályok, vagy felügyelő szervek által kötelezően előírt, elvégzendő vizsgálatok
→ az önkormányzat vezetése által magas kockázatúnak ítélt ellenőrzések,
→ a szervezeti, személyi változások miatt felügyelőszerv, fenntartó által kért ellenőrzések, soron kívüli vizsgálatok,
→ súlyos hiányosságok esetén, a korábbi vizsgálatokon alapuló utóellenőrzések.

Törekedni kell arra a tervezések során, hogy az ellenőrzések egymásra épüljenek, ne maradjon ki hosszabb időszak, az időszakok lefedettek legyenek és biztosítani kell az ellenőrzés folytonosságát is. Az éves ellenőrzések számát, természetesen mindig meghatározza és befolyásolja a vizsgálat tárgya is. Mindezeket figyelembe véve a 2022-2025 közötti időszakban is törekedni kell:
→ az ellenőrzéssel lefedett területek növelésére,
→ az ellenőrzött területek részfolyamatainak vizsgálatára,
→ a felső vezetés ellenőrzési igényeinek kielégítésére,
→ az ellenőrzési kötelezettségek törvény szerinti teljesítésére.

Az ellenőrzési munka eredményességét és hatását - többek között - az ellenőrzési jelentésben megfogalmazott javaslatokra készített intézkedési tervek megvalósulásával lehet mérni. Ennek egyik leghatásosabb módszere az utóellenőrzés, mely kapacitás függvénye. Másik lehetséges megoldás, mikor ugyanabban a témakörben végzett következő vizsgálat alkalmával a belső ellenőr áttekinti és megbizonyosodik az előző ellenőrzés alapján megtett intézkedések megvalósulásáról.

Fentebb leírtakat figyelembe véve az alábbi ellenőrzések lefolytatását célozza meg a belső ellenőrzés a 2022-2025 közötti időszakban:
→ pályázatok, beszerzések, közbeszerzések és ezek eljárás rendjének vizsgálatát.
→ az állami finanszírozások, támogatások elszámolásának vizsgálatát,
→ a vagyonnal való gazdálkodás ellenőrzését,
→ a különböző szervezetek részére nyújtott támogatások elszámolásának vizsgálatát,
→ a saját, illetve többségi tulajdonú vagy az önkormányzatok által fenntartott szervezetek, intézmények működésének vizsgálatát,
→ a jogszabályok által kötelező jelleggel előírt ellenőrzések lefolytatását,
→ belső kontrollrendszer kialakításának és működtetésének ellenőrzését,
→ kötelezettségvállalások és gazdálkodási jogkörök kialakításának és gyakorlati alkalmazásának vizsgálatát,
→ pénz- és értékkezelés, leltározás ellenőrzését.

A belső ellenőrzés a tervezések során figyelembe veszi a belső ellenőrzési csoport humán erőforrás ellátottságát, az előzetes adatszolgáltatásokat, a készített kockázatelemzéseket, vezetői igényeket, kötelező jogszabályi előírásokat, kiadott útmutatókat, standardokat, azonosított kulcs kockázatokat.

A 2022-2025 időszakra vonatkozó stratégiai terv a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011 (XII.31.) Korm. rendelet előírása alapján, a hosszú távú célkitűzések figyelembe vételével készült. A konkrét ellenőrzéseket az éves ellenőrzési tervek tartalmazzák.

Készítette:

Takácsné Sáfrán Ildikó
Belső ellenőrzési vezető

Jóváhagyta:

Szabó Péter
Polgármester

Dr. Blazsek Balázs
Címzetes főjegyző